

Història de la Comunicació

2013/2014

Codi: 103025

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Josep Maria Perceval Verde

Correu electrònic: JosepMaria.Perceval@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No es requereixen coneixements específics diferents dels que s'assoleixen després de cursar el batxillerat.

Objectius

L'assignatura es realitza a primer curs durant el primer semestre i pertany al bloc formatiu de "Comunicació".

A partir d'aquesta assignatura l'estudiant assolirà objectius fonamentals del grau de periodisme:

- Demostrar que té un coneixement bàsic de la dinàmica actual del món que li permeti emmarcar la informació d'actualitat en el seu context.
- Reunir i relacionar dades pròpies de l'activitat periodística que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de tota mena per interpretar i difondre a la societat.

Competències

- Comunicació Audiovisual
- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps i les elaboracions conceptuals, així com el seu valor per a la pràctica professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes

comunicatius.

3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
7. Gestionar el temps de manera adequada.
8. Identificar els fonaments de les teories i de la història de la comunicació.

Continguts

Tema 1. Comunicació oral-gestual.

Explicación de la comunicación en las sociedades ágrafas. Gramáticas del tótem y el tabú, organización de la comunicación en las sociedades animistas y primeras manifestaciones icónicas. El cuerpo como soporte de comunicación (trabajo sobre el cuerpo de forma permanente - tatuaje, incisiones... - y temporal - maquillaje, vestidos, gestualidad consensuada -. Continuidad de esta comunicación oral-gestual hasta la actualidad.

Tema 2. Escritura.

Su nacimiento, desarrollo, especialistas - escribas y sacerdotes - y sustentáculos (papiro, pergamino, papel y otros soportes). Del rollo al código, la evolución del tipo de soporte. La comunicación escrita como base de la organización social de los imperios y la Polis. Los monasterios como redes de comunicación y conocimiento.

Tema 3. Imprenta.

La originalidad y las diferencias del invento de Gutenberg y sus tipos móviles. La expansión del libro desde los incunables a la formación de las grandes bibliotecas. La periodización de la noticia: de los avisos a las gacetas y diarios. La nueva sociabilidad individual: la corte, el salón y el café; la impresión de textos y su influencia social; sistemas de propaganda, publicidad monárquica y orígenes del periodismo. Academia-club-partido-prensa periódica: la ilustración y la conformación del espacio público de opinión burguesa.

Tema 4. Comunicació en la Revolució industrial.

Las redes de comunicación en la época del Imperialismo y nacionalismo; su conexión con el ferrocarril, las armas automáticas, el telégrafo-teléfono y la reproducción gráfica impresa de los acontecimientos. El desarrollo de los soportes de comunicación (fotografía, radio y cine) y de los medios de transporte urbano; la comunicación de masas (agencias informativas, aumento de tirada de la prensa, sensacionalismo) y la propaganda comercial (nuevo mercado de consumo).

Tema 5. Medios de comunicació de masas.

La comunicación en el siglo XX entre totalitarismos y democracia. utilización de los medios de comunicación de masas y destrucción de los espacios públicos de opinión. Nuevas formas de gestión de la información y nuevos soportes. La comunicación en la sociedad de consumo desde los años sesenta.

Tema 6. Revolució digital y sociedad del conocimiento.

La industria de la comunicación y las llamadas empresas tecnológicas como factor de desarrollo y crisis; victoria del audiovisual sobre lo impreso y la cultura del libro; omnipresencia de la comunicación y globalización de la sociedad de la información; informatización y nuevas tecnologías en el ocio y el trabajo. Reflexiones sobre la nueva aldea global (realidad y mitificación de la metáfora): inmediatez comunicativa (de Internet a los reality shows), nuevo analfabetismo tecnológico y brecha digital: la explosión del acceso a la información y la producción (del mp3 al Dvd)...

Metodologia

La metodologia docent consistirà en activitats dirigides presencials, activitats supervisades i treball dirigit i autònom.

L'aprenentatge estarà basat en la resolució de casos pràctics i l'estudi de cas. Es fomentarà el treball col·laboratiu i la capacitat d'anàlisi crítica i de reflexió.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposicions professorat	37,5	1,5	6, 8
Seminaris	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Avaluació	6	0,24	
Tutories	7	0,28	1, 4, 5, 6, 8
Tipus: Autònomes			
Lectures i anàlisis	82,5	3,3	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

Treballs pràctics supervisats i dirigits: 50% nota.

Examen: 30 % nota.

Participació a classe i autoavaluació justificada: 20% nota.

Cal aprovar l'exàmen i els treballs

Reavaluació

S'efectuarà reavaluació amb un 70% per cent del treballs i exàmens aprovats

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	30%	2	0,08	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Participació a classe	20%	0	0	1, 3, 5, 6, 8
Treballs	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA:

CROWLEY, David; HEYER, Paul (ed.), La comunicación en la historia (tecnología, cultura, sociedad), Bosch

comunicación, Barcelona, 1997.

WILLIAMS, Raymond (ed.), Historia de la comunicación, Vol. I: Del lenguaje a la escritura. Vol. II: De la imprenta a nuestros días, Bosch comunicación, Barcelona, 1992.

BORDERIA ORTIZ, Enric et altri, Historia de la comunicación social, editorial Síntesis, Madrid, 1996.

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:

BENÉVOLO, Leonardo, La ciudad europea, Crítica, barcelona, 1992.

BERRIO, Jordi, L'opinió pública i la democràcia, Pòrtic, Barcelona, 1990.

CHALIAND, Gérard, RAGEAU, Jean-Pierre, Atlas de los imperios (de Babilonia a la Rusia Soviética), Paidós, Barcelona, 2001.

CHARTIER, Roger, Historia de la lectura, Taurus, Madrid, 2001.

CHAVAILLON, Jean, La edad de oro de la humanidad. Crónicas del paleolítico, Península, Barclona, 1998.

DAVIS, Flora, La comunicación no verbal, alianzaeditorial, Madrid, 1997.

FERRAROTTI, Franco, La historia y lo cotidiano, Península, Barcelona, 1991.

FREUND, Gisèle, La fotografía como documento social, Gustavo Gili, barcelona, 1993.

GELLNER, Ernest, El arado, la espada y el libro. La estructura de la historia humana, Península, Barcelona, 1994.

HABERMAS, Jünger, Más allá del estado nacional, Trotta, Madrid, 1997.

MANGUEL, Alberto, Una historia de la lectura, Alianza Editorial, Madrid, 1998.

MORENO, Amparo, La mirada informativa, Bosch, Barcelona, 1998.